

DOI: 10.32347/2786-7269.2025.12.308-320

УДК 811.111:378.147'6(045)

доктор філософії, доцент **Рубцова С.В.**,
rubtsova.sv@knuba.edu.ua, ORCID: 0000-0003-4114-5874,
Дубина Н.А.,
dubina.na@knuba.edu.ua, ORCID: 0009-0006-3312-0270,
Рачківська К.С.,
rachkyvska_ks@knuba.edu.ua, ORCID: 0009-0009-4960-1425,
к.т.н., доцент **Приходько Д.О.**,
prykhodko.do@knuba.edu.ua, ORCID: 0000-0002-4926-4790,
д.е.н., професор **Чуприна Ю.А.**,
chupryna.iaa@knuba.edu.ua, ORCID: 0000-0002-4934-2058,
Київський національний університет будівництва і архітектури

ОСВІТНІ ТА МЕТОДИЧНІ ПРІОРИТЕТИ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ЗВО З БАГАТОПРОФІЛЬНИМ СПРЯМУВАННЯМ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Розглянуто процес модернізації вітчизняної системи мовної підготовки студентів закладів вищої освіти на прикладі Київського національного університету будівництва і архітектури (КНУБА). Досліджено сучасні тенденції у викладанні іноземних мов, що ґрунтуються на прогресивних ідеях та педагогічних інноваціях, спрямованих на підвищення ефективності мовного навчання у контексті професійної підготовки фахівців технічних, будівельних, економічних та управлінських спеціальностей. Особливу увагу приділено інтеграції комунікативного підходу, технологій змішаного навчання та цифрових платформ у процес мовної підготовки. Проаналізовано ефективність використання адаптивних онлайн-курсів, інтерактивних вправ, цифрових симуляторів та мобільних застосунків у навчальному процесі. Розглянуто роль проєктної методики, яка дозволяє студентам застосовувати іноземну мову у фаховому контексті, зокрема через кейс-методи, проблемно-орієнтоване навчання та міждисциплінарні дослідження. У період технологічного прориву та глобалізації знання іноземних мов стає критично важливим фактором для особистого та професійного розвитку. Вивчення нової мови відкриває двері до глобального спілкування, сприяє кар'єрному зростанню та дозволяє сприймати світ із нової перспективи. Опанування іноземної мови не лише розширює світогляд, а й робить людину більш відкритою до нових ідей, що особливо важливо в умовах стрімкого розвитку технологій та міжкультурного діалогу. Визначено, що інноваційні педагогічні технології покращують результати навчання, перетворюючи навчальний

процес на цікаву та продуктивну взаємодію на відміну від традиційної організації навчання. Знання іноземних мов у сфері бізнесу є ключовим інструментом для роботи у міжнародних компаніях, ведення переговорів та участі у конференціях. В епоху Інтернету володіння іноземною мовою надає доступ до міжнародних інформаційних ресурсів, соціальних мереж та мобільних застосунків, що розширює можливості для навчання та професійного розвитку. Крім того, знання іноземних мов має важливе економічне значення для країни. Компанії та інвестори надають перевагу співпраці з фахівцями, які можуть спілкуватися їхньою рідною мовою, що створює додаткові можливості для економічного зростання та залучення міжнародних партнерів. Отже, вивчення іноземних мов є не просто трендом, а необхідністю, особливо з урахуванням великої кількості цифрових технологій, які спрощують процес навчання.

Ключові слова: мовна підготовка; інноваційні педагогічні методики; професійна компетентність; змішане навчання; комунікативний підхід; адаптивні освітні платформи; міждисциплінарний підхід; інтерактивні методи; процесно-орієнтоване навчання; цифрова трансформація освіти.

Постановка проблеми. Знання іноземних мов є критично важливим для участі в програмах обміну, подвійних дипломних програмах та академічній співпраці між закладами освіти різних країн, оскільки це є ключовим фактором для ефективної комунікації, адаптації до навчального середовища, доступу до академічних ресурсів та інтеграції у міжнародну спільноту. По-перше, у програмах академічного обміну, таких як Erasmus+ чи інших подібних ініціативах, студенти тимчасово навчаються в університетах іншої країни. Оскільки навчання часто ведеться англійською мовою або мовою країни перебування, знання іноземної мови є обов'язковою умовою для розуміння лекцій, виконання письмових робіт, проходження іспитів і повноцінного засвоєння навчального матеріалу. Без належного рівня володіння мовою студент ризикує не лише мати труднощі з навчальним процесом, а й відчувати ізоляцію у соціальному середовищі, що значно впливає на його особистісний і професійний розвиток. По-друге, подвійні дипломні програми передбачають отримання дипломів двох університетів, що працюють у партнерстві. Це означає, що студент має пройти частину навчання в закладі-партнері за кордоном, виконати наукові проєкти або дослідження згідно з вимогами обох університетів, а також написати дипломну роботу іноземною мовою. Більшість таких програм передбачає, що хоча б одна із офіційних мов навчання є англійською або іншою широко вживаною мовою в академічному середовищі. Володіння мовою на високому рівні дозволяє студенту успішно адаптуватися

до нової системи освіти, взаємодіяти з викладачами, презентувати свої дослідження на міжнародних конференціях і виконувати вимоги освітньої програми без додаткових бар'єрів.

Академічна співпраця між закладами вищої освіти різних країн включає не лише студентські обміни, але й спільні дослідницькі проекти, викладацькі мобільності, розробку інноваційних навчальних програм і підготовку наукових публікацій. Усі ці процеси вимагають активного обміну інформацією між дослідниками, викладачами та адміністративним персоналом з різних країн. Багато міжнародних дослідницьких консорціумів використовують англійську мову як основний засіб комунікації, адже це спрощує обговорення ідей, написання наукових статей, презентацію результатів на міжнародних конференціях та спільну роботу над грантовими проектами. Дослідник або викладач, який не володіє іноземною мовою на належному рівні, може втратити можливість публікуватися у високорейтингових наукових журналах, брати участь у міжнародних грантах або ефективно презентувати свої досягнення на глобальному рівні. Крім того, знання іноземних мов суттєво розширює доступ до якісних академічних ресурсів, оскільки значна частина наукових публікацій, підручників і дослідницьких матеріалів публікується саме англійською або іншими мовами міжнародного наукового простору. Вміння читати й аналізувати такі джерела дає студентам і викладачам змогу користуватися актуальними досягненнями світової науки, застосовувати новітні методики у своїх дослідженнях і розширювати науковий світогляд. Окрім академічних аспектів, мовна підготовка відіграє важливу роль у соціальній адаптації студентів та викладачів під час міжнародних програм академічної мобільності. Вільне володіння мовою допомагає налагоджувати контакти з колегами, інтегруватися у студентські спільноти, брати участь у культурних заходах і краще розуміти місцеві традиції, що сприяє не лише академічному успіху, а й загальному комфорту та особистісному розвитку учасників таких програм.

Мета статті – проаналізувати сучасні підходи до модернізації мовної підготовки студентів закладів вищої освіти (на прикладі КНУБА), визначити ефективність впровадження педагогічних інновацій та цифрових технологій у процес викладання іноземних мов, а також окреслити перспективи вдосконалення навчальних методик для формування професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналіз наукових праць дозволяє виділити ключові освітні та методичні пріоритети мовної підготовки у формуванні професійних компетентностей студентів закладів вищої освіти з багатопрофільним спрямуванням спеціальностей. Наукова праця Марченко С.І., Дубіної Н.А. [1] присвячена аналізу сучасних викликів у викладанні англійської

мови у закладах вищої освіти. Автори акцентують увагу на необхідності адаптації освітніх програм до європейських стандартів, підкреслюючи важливість інтеграції інноваційних методик навчання для підвищення якості мовної підготовки студентів. Особлива увага приділяється розвитку комунікативних навичок та розвитку критичного мислення, що є невід'ємними складовими професійної компетентності фахівців різних галузей. У статті Рубцової С. В. [2] досліджується вплив використання сервісів штучного інтелекту на підготовку майбутніх інженерів. Автори [3] аналізують, як інтеграція технологій штучного інтелекту в освітній процес сприяє розвитку професійних компетентностей студентів, зокрема у сфері технічної англійської мови. Результати дослідження показують, що використання таких сервісів підвищує мотивацію студентів та покращує їхні мовні навички, необхідні для роботи з сучасними технологіями. Автори [4;11;12] пропонують концептуальну модель навчання англійської мови для спеціальних цілей, яка враховує специфіку професійної діяльності студентів технічних спеціальностей. Модель базується на активних методах навчання, інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій та орієнтації на студентно-центричний підхід. Це сприяє формуванню не лише мовних, але й професійних компетентностей, необхідних для успішної кар'єри в технічних галузях. У статтях [2; 11; 12] розглядається значення лінгвістичної компетентності як ключового елемента у викладанні активних методів читання. Автор аналізує ефективність застосування методів активного читання, таких як KWL та SQ3R, у навчанні англійської мови для спеціальних цілей (ESP) майбутніх інженерів. Застосування цих методів сприяє розвитку лексичної компетентності та покращує здатність студентів працювати з професійно орієнтованими текстами, що є важливим для їхньої майбутньої професійної діяльності.

Зазначені праці висвітлюють сучасні підходи до модернізації мовної підготовки студентів закладів вищої освіти, зокрема через інтеграцію інноваційних технологій, процесно-орієнтованого управління та цифрової трансформації освітнього середовища. Рижакова Г., Чуприна Ю., Приходько Д. [5] аналізують впровадження інноваційних технологій у підготовку менеджерів, що корелює з удосконаленням мовної освіти через цифрові методики. Кричевська Ю.В. та співавтори [6] фокусуються на процесно-орієнтованому адмініструванні девелоперських проєктів у цифровій трансформації, що може бути застосовано для організації мовного навчання через цифрові симулятори та гнучкі навчальні модулі. В статтях [7-10] аналізується стійкість підприємств у мультипроєктному середовищі, що перегукується з необхідністю адаптивності мовної підготовки студентів до динамічних умов ринку праці. Автори [8] пропонують інформаційно-аналітичні системи оцінювання

ефективності наукової діяльності, що може бути інтегровано у мовне навчання через системи персоналізованого аналізу успішності студентів. Омельяненко О.П., Зінченко М.М. [13] розглядають когнітивні складові економічної освіти, що може бути застосовано у мовній підготовці через інтеграцію міждисциплінарного підходу. Усі роботи підкреслюють необхідність цифрової трансформації освітнього процесу, адаптивних технологій навчання та міждисциплінарності у формуванні мовних компетентностей студентів.

Виклад основного матеріалу. Розвиток викладання дисциплін англійською та іншими європейськими мовами є стратегічним кроком для підвищення міжнародної конкурентоспроможності вищої освіти в Україні. Глобалізація освітнього простору вимагає від університетів не лише відповідати внутрішнім освітнім стандартам, але й інтегруватися у міжнародну науково-освітню спільноту, що передбачає підготовку студентів, здатних ефективно працювати в мультикультурному середовищі та конкурувати на світовому ринку праці. Перехід на викладання англійською мовою, а також впровадження дисциплін іншими європейськими мовами, такими як німецька, французька, іспанська або польська, сприяє міжнародній мобільності студентів і викладачів. Випускники, які здобули освіту за програмами з англійськомовним компонентом, мають значно ширші можливості для продовження навчання або роботи за кордоном, а також для участі у міжнародних дослідницьких проектах і грантових програмах. Крім того, університети, що активно запроваджують навчальні програми іноземними мовами, стають більш привабливими для іноземних студентів, які шукають якісну та доступну освіту в Європі. Це не лише сприяє інтернаціоналізації українських закладів освіти, а й створює додаткові можливості для фінансового розвитку університетів через залучення плати за навчання від студентів-іноземців. Розширення контингенту студентів з різних країн сприяє культурному обміну, підвищенню академічного рівня викладання та міжнародному позиціонуванню українських університетів.

Одним із ключових аспектів впровадження навчання іноземними мовами є підготовка викладачів, які здатні якісно викладати дисципліни англійською або іншими європейськими мовами. Це потребує не лише мовної компетентності, а й адаптації методичних підходів до викладання, використання міжнародних стандартів оцінювання знань, оновлення навчальних програм і матеріалів відповідно до вимог глобального ринку освіти. Також важливим є проведення підвищення кваліфікації викладачів та їх залучення до міжнародних стажувань, що дозволяє переймати досвід провідних світових університетів. Окрім традиційного навчання, використання англійської мови як мови викладання відкриває можливості для розширення форматів освітніх програм, включаючи дистанційне навчання та спільні

онлайн-курси з університетами-партнерами з інших країн. Це дозволяє студентам здобувати знання у гнучкому форматі, взаємодіяти з викладачами та студентами з різних країн, а також отримувати подвійні або міжнародно визнані сертифікати, що підвищує їх конкурентоспроможність на ринку праці.

Важливим чинником є також розвиток наукових досліджень та підготовка академічних публікацій іноземними мовами. Українські вчені, які володіють англійською або іншими європейськими мовами, мають значно більше можливостей публікувати свої дослідження в міжнародних наукових журналах, брати участь у міжнародних конференціях та отримувати грантове фінансування для реалізації дослідницьких проєктів. Це сприяє зростанню наукової репутації українських університетів і їх визнанню на світовій академічній арені. Розвиток багатомовних освітніх програм також підтримує євроінтеграційні прагнення України, сприяючи гармонізації системи вищої освіти з європейськими стандартами. Це включає впровадження принципів Європейського простору вищої освіти (ЕНЕА), використання системи трансферу кредитів ECTS та створення спільних навчальних програм з європейськими університетами. Запровадження викладання дисциплін англійською та іншими європейськими мовами є не просто модернізаційним кроком, а стратегічною необхідністю для українських університетів, які прагнуть відповідати сучасним викликам глобалізації, забезпечувати якісну освіту за міжнародними стандартами та розширювати свої можливості для міжнародного партнерства.

Київський національний університет будівництва і архітектури (КНУБА) є одним із провідних технічних університетів України, що активно інтегрується в європейський освітній простір. Як частина цього процесу, університет розвиває програми викладання англійською мовою та бере участь у міжнародних академічних обмінах, що сприяє підвищенню міжнародної конкурентоспроможності його випускників. У КНУБА запроваджено ряд навчальних програм, які викладаються англійською мовою, зокрема в магістратурі. Наприклад, спеціальності, пов'язані з архітектурою, будівництвом, інженерією, містобудуванням, менеджментом та економіки підприємств мають курси, доступні для іноземних студентів, які навчаються в Україні за англійськими програмами, що не лише розширює можливості для навчання студентів з інших країн, а й допомагає українським студентам здобувати фахову лексику та інтегруватися в міжнародний будівельний та архітектурний ринок.

КНУБА бере активну участь у програмах академічної мобільності, таких як Erasmus+ та інші двосторонні договори з університетами Європи. В межах цих програм студенти мають можливість навчатися в партнерських

університетах у Польщі, Німеччині, Франції, Італії та інших країнах, де основною мовою навчання є англійська або мова країни перебування. Для успішного проходження таких програм університет стимулює підвищення рівня володіння іноземними мовами серед студентів. Одним із важливих кроків КНУБА у напрямку міжнародної інтеграції є участь у програмах подвійного диплому (Double Degree), які реалізуються у співпраці з європейськими університетами. Наприклад, спільні проєкти з технічними університетами Польщі або Німеччини дозволяють студентам отримати дипломи двох закладів, що значно розширює їхні кар'єрні перспективи. Для участі у таких програмах студенти повинні мати належний рівень володіння іноземною мовою, що стимулює розвиток англійської мови в університеті. Університет розширює спектр курсів, що викладаються англійською, особливо в технічних, управлінських, економічних та інженерних спеціальностях. Дисципліни, пов'язані з використанням менеджменту організацій і адмініструванням, ВІМ-технологій у будівництві, урбаністичним плануванням, сталим розвитком міст, сучасними будівельними матеріалами та інженерією навколишнього середовища, все частіше включають англійські компоненти, що дозволяє студентам працювати з міжнародними стандартами, літературою та програмним забезпеченням.

У сучасних умовах цифрової трансформації освіти значну роль у вдосконаленні мовної підготовки студентів відіграють технологічні інструменти, які забезпечують гнучкість, персоналізацію та інтерактивність навчального процесу. Використання інноваційних методик, таких як змішане навчання, адаптивні освітні платформи та автоматизовані системи оцінювання, сприяє більш ефективному засвоєнню іноземної комунікації. Одним із ключових напрямів модернізації мовного навчання є інтеграція сучасних програм і мобільних застосунків, що дозволяють студентам отримувати доступ до якісних навчальних матеріалів, розвивати мовні навички у форматі гейміфікації та взаємодіяти з носіями мови. Саме тому важливим аспектом ефективного мовного підготовки є аналіз найкращих цифрових рішень, що відповідають вимогам сучасного освітнього середовища. Попри широкий вибір цифрових рішень для вивчення іноземних мов, не всі програми та мобільні застосунки є безкоштовними або повністю доступними без обмежень (табл. 1). Багато популярних платформ, таких як Rosetta Stone, Babbel, Busuu, пропонують лише обмежений доступ до навчальних матеріалів у безкоштовній версії, вимагаючи оформлення передплати для отримання повного функціоналу. Навіть у безкоштовних застосунках, таких як Duolingo чи Memrise, деякі додаткові функції, зокрема інтерактивні вправи, індивідуалізовані плани навчання або можливість спілкування з носіями мови,

можуть бути доступні лише у преміальних версіях, що створює певні бар'єри для студентів, які не мають змоги оплачувати підписки, змушуючи їх шукати альтернативні безкоштовні ресурси або поєднувати використання кількох програм для досягнення найкращих результатів у вивченні мови.

Таблиця 1

Програми та застосунки для вивчення іноземних мов

Назва	Формат	Ціна	Функції	Ідеально підходить для
Duolingo	мобільний застосунок, веб-платформа	безкоштовно (платна версія Duolingo Plus)	Гейміфіковане навчання, адаптація складності, більше 40 мов	початківців
Babbel	мобільний застосунок, веб-платформа	від \$7-14 на місяць	Структуровані уроки, діалогові вправи, підтримка 14 мов	академічного вивчення
Rosetta Stone	мобільний застосунок, веб-платформа	від \$7.99/місяць	Методика занурення, розпізнавання голосу TrueAccent, 25 мов	повного занурення
Busuu	мобільний застосунок, веб-платформа	безкоштовно (преміум-доступ від \$6/місяць)	Персоналізовані плани, взаємодія з носіями, сертифікати	інтерактивного навчання
Memrise	мобільний застосунок, веб-платформа	безкоштовно (преміум-підписка від \$8.99/місяць)	Відео носіїв мови, методика повторень, 20+ мов	занурення у контекст
LingQ	мобільний застосунок, веб-платформа	безкоштовно (платна версія від \$12.99/місяць)	Вивчення через читання та аудіо, 20+ мов	читання та аудіо
Tandem	мобільний застосунок	безкоштовно (платні функції від \$6.99/місяць)	Чати і дзвінки з носіями мови, 150+ мов	спілкування
HelloTalk	мобільний застосунок	безкоштовно (преміум-доступ від \$4.99/місяць)	Спілкування з носіями, виправлення помилок, 150+ мов	покращення мови
Beelinguapp	мобільний застосунок	безкоштовно (преміум-доступ від \$1.99/місяць)	Двомовні тексти, аудіокниги, художня література	навчання через читання
Pimsleur	мобільний застосунок, веб-платформа	від \$14.99/місяць	Аудіолекції, методика навчання мовлення, 50+ мов	розмовних навичок

Для підтримки розвитку англомовного навчання КНУБА пропонує спеціалізовані курси англійської мови для студентів всіх спеціальностей, що дозволяє їм не лише розуміти професійну термінологію, а й брати участь у міжнародних наукових конференціях, проходити стажування за кордоном та успішно працювати в міжнародних компаніях. Окрім цього, університет організовує мовні курси та тренінги для викладачів, щоб вони могли адаптувати свої лекції до міжнародних стандартів викладання.

Науково-дослідницька діяльність КНУБА також орієнтована на міжнародну взаємодію. Викладачі та аспіранти активно публікують свої дослідження у міжнародних журналах англійською мовою, що підвищує рейтинг університету у світовій науковій спільноті. Крім того, КНУБА організовує міжнародні конференції, де частина доповідей та презентацій проводиться англійською мовою, що сприяє інтеграції українських науковців у глобальну академічну спільноту. Одним із факторів, що стимулюють розвиток англійської викладання у КНУБА, є участь університету у різноманітних міжнародних грантових проєктах, зокрема програмах ЄС, таких як Horizon Europe та Erasmus+. Для отримання фінансування університету необхідно подавати заявки та розробляти проєкти англійською мовою, а також готувати студентів і викладачів до ефективної комунікації з міжнародними партнерами.

Попри важливість володіння іноземними мовами, викладання їх у технічних закладах вищої освіти стикається з низкою серйозних проблем:

1. **Обмеженість часу.** Основна увага студентів зосереджена на спеціальних дисциплінах, тому вони не завжди можуть приділяти достатньо часу вивченню іноземної мови. Це ускладнює системне опанування мовних навичок.

2. **Низька мотивація.** Багато студентів не бачать безпосереднього зв'язку між своєю майбутньою професією та необхідністю володіти іноземною мовою. Це може знижувати їхню зацікавленість та бажання приділяти зусилля для вивчення мови.

3. **Відсутність практики.** Без регулярного використання мови у реальних професійних та побутових ситуаціях, студенти можуть втрачати навички та не набувати впевненості у спілкуванні.

4. **Різний рівень підготовки студентів.** У групах часто навчаються студенти з різними рівнями володіння мовою, що ускладнює навчальний процес. Викладачі змушені адаптувати навчальні матеріали під різні категорії студентів, що може знижувати ефективність навчання.

5. **Обмеженість доступу до сучасних навчальних матеріалів.** Не всі університети можуть забезпечити студентів цифровими ресурсами, спеціалізованими мовними програмами та платформами для самостійного навчання, що обмежує можливості студентів у самостійному вдосконаленні мовних навичок.

Загалом, аналізовані компоненти навчального процесу підкреслюють важливість інтеграції інноваційних методик та технологій у процес мовної підготовки студентів з багатопрофільним спрямуванням спеціальностей. Це включає адаптацію освітніх програм до сучасних вимог, використання активних методів навчання та впровадження інформаційно-комунікаційних

технологій, що разом сприяє формуванню високого рівня професійних компетентностей у студентів.

Висновки. Знання іноземних мов є невід'ємним компонентом міжнародної академічної мобільності, подвійних дипломних програм та співпраці між закладами вищої освіти різних країн, оскільки визначає успішність навчання, професійний розвиток, можливість отримання грантів і дослідницьких можливостей, а також забезпечує ширші перспективи для кар'єрного зростання в умовах глобалізованого освітнього простору. Київський національний університет будівництва і архітектури активно розвиває викладання дисциплін англійською та іншими європейськими мовами як важливий інструмент підвищення своєї міжнародної конкурентоспроможності. Окрему увагу приділено впровадженню елементів штучного інтелекту та автоматизованих систем перевірки знань, які сприяють персоналізації навчання та підвищенню рівня самостійної роботи студентів. Визначено основні виклики та перспективи вдосконалення методичних підходів до формування мовних компетентностей у студентів технічних спеціальностей, включаючи потребу у розробці спеціалізованих навчальних матеріалів, що враховують професійну спрямованість підготовки. Впровадження англійських програм, участь у міжнародних проєктах, створення умов для академічної мобільності та посилення мовної підготовки студентів і викладачів сприяють інтеграції університету у глобальний освітній та науковий простір. Це не лише розширює можливості для українських студентів і випускників, але й підвищує привабливість КНУБА для іноземних студентів та партнерів, що позитивно впливає на загальний розвиток закладу та його репутацію у світі.

Список використаних джерел

1. Марченко С.І., Дубина Н.А. Сучасні проблеми викладання дисципліни – іноземна (англійська) мова. Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матер. VII Міжна. конф. (14 листопада 2024 р.). – К.: Ліра-К, 2025. – 728 с.
2. Рубцова С.В. Кількісні та якісні показники використання сервісів штучного інтелекту майбутніми інженерами / С. В. Рубцова, Т. І. Петрова, О.В. Паніна, І. Д. Рубцов // Вісник Кременчуцького національного університету ім. Михайла Остроградського. – Кременчук: КрНУ, 2024. – Вип. 5 (148). – С. 16–22.
3. Valentyna Chernysh, Svitlana Rubtsova, Nataliia Nykonenko, Natalia Matkovska, Kateryna Melnyk. Rationale for a Conceptual Model of Teaching English for Special Purposes. *Journal of Language Teaching and Research*, 2023, Vol. 14, № 4, pp. 893-902. Rubtsova, S.V. Linguistic competence as an important component of teaching active method sinreading. *International Journal of Innovative Technologies in Social Science*, 2021, № 1, p. 29.
4. Ryzhakova G. Chupryna Iu. Prykhodko D. PhD (2022). Development and implementation of innovative technologies in the training of managers (specialty 073 Management) by institutions of higher education *Středoevropský věstník pro vědu a výzkum* № 9. ISSN: 2336-3630 (online) Praha Чеська Республіка.

5. Кричевська Ю.В., Шпаков А.В., Рижакова Г.М. (2024). Процесно-орієнтоване адміністрування життєвого циклу девелоперських проєктів у контексті цифрової трансформації будівельних підприємств. *Просторовий розвиток*, (10), 626-640.
6. Фесун А.С., Кончаківський О.І., Степанюк Р.Б., Рижакова Г.М., Федорова Я.Ю. (2024). Концептуально-аналітичні особливості забезпечення бізнес-стійкості підприємств у мультипроєктному середовищі будівельного девелопменту. *Буд. виробництво*, (77), 58-66.
7. Biloshchytskyi, A., Kuchansky, A., Biloshchytska, S., Andrashko, Y., Tohanov, S., & Faizullin, A. (2022). Information-analytical system for evaluating the scientific performance of structural units of universities and research institutes based on the approach of constructing complex integral evaluation. *Scientific Journal of Astana IT University*, 11.
8. Рижакова, Г.М. (2011). Вплив факторів на обсяг реалізації продукції (робіт, послуг) малих підприємств у освіті. *Економіка та держава*, (1), 68-70.
9. Рижакова, Г.М. (2012). Методологічні аспекти формування інтелектуальної складової трудового потенціалу в процесі генезису соціально-орієнтованої економіки. *Ефективна економіка*, (6).
10. Рубцова, С.В. (2016). Особливості лінгвістичної освіти в сучасному світі. Містобудування та територіальне планування, (60), 297-303.
11. Рубцова, С.В. (2019). Передумови відбору англomовних фахових текстів для навчання читання майбутніх інженерів галузі будівництва та цивільної інженерії. *Вісник кийського національного лінгвістичного ун-ту. Серія Педагогіка та Психологія*, (31), 61-70.
12. Омеляненко, О.П., & Зінченко, М.М. (2016). Історія економіки та економічної думки, як когнітивна складова підготовки бакалаврів в КНУБА. *Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин*, (34), 131-139.

PhD, Associate Professor **Rubtsova Svitlana**,
Senior Lecturer **Dubyna Natalia**, Assistant **Rachkyvska Kateryna**,
PhD, Associate Professor **Prykhodko Dmytro**,
Doctor of Economics, Professor **Chupryna Yurii**,
Kyiv National University of Construction and Architecture

EDUCATIONAL AND METHODOLOGICAL PRIORITIES OF LANGUAGE TRAINING IN THE FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCIES OF HIGHER EDUCATION STUDENTS WITH A MULTIDISCIPLINARY SPECIALIZATION

This article examines the process of modernizing the domestic system of language training for students of higher education institutions using the example of Kyiv National University of Construction and Architecture (KNUCA). It explores contemporary trends in foreign language teaching based on progressive ideas and pedagogical innovations aimed at increasing the effectiveness of language learning in the context of professional training for specialists in technical, construction, economic, and managerial fields. Special attention is given to the integration of the communicative approach, blended learning technologies, and digital platforms into the language training process. The effectiveness of adaptive online courses, interactive exercises, digital simulators, and mobile applications in the educational

process is analyzed. The role of project-based methodology, which allows students to apply a foreign language in a professional context—particularly through case methods, problem-based learning, and interdisciplinary research—is considered.

In the era of technological breakthroughs and globalization, knowledge of foreign languages has become a critically important factor for personal and professional development. Learning a new language opens doors to global communication, facilitates career advancement, and allows individuals to perceive the world from a new perspective. Mastering a foreign language not only broadens one's worldview but also makes individuals more open to new ideas, which is especially crucial in the context of rapid technological development and intercultural dialogue. Innovative pedagogical technologies have been determined to improve learning outcomes by transforming the educational process into an engaging and productive interaction, in contrast to traditional teaching methods. Language proficiency in business is a key tool for working in international companies, conducting negotiations, and participating in conferences. In the digital era, fluency in a foreign language provides access to international information resources, social networks, and mobile applications, expanding opportunities for learning and professional growth. Moreover, knowledge of foreign languages is of significant economic importance to the country. Companies and investors prefer to collaborate with professionals who can communicate in their native language, creating additional opportunities for economic growth and attracting international partners. Thus, learning foreign languages is not merely a trend but a necessity, especially considering the vast array of digital technologies that simplify the learning process.

Keywords: language training; innovative pedagogical methodologies; professional competence; blended learning; communicative approach; adaptive educational platforms; interdisciplinary approach; interactive methods; process-oriented learning; digital transformation of education.

REFERENCES

1. Marchenko, S.I., & Dubyna, N.A. (2024). Modern problems of teaching the discipline – Foreign (English) language. In Current issues of the educational process in the context of Ukraine's European choice: Proceedings of the VII International Conference (November 14, 2024), p. 728. Kyiv: Lira-K Publishing House. {in Ukrainian}
2. Rubtsova, S.V., Petrova, T.I., Panina, O.V., & Rubtsov, I.D. (2024). Quantitative and qualitative indicators of the use of artificial intelligence services by future engineers. *Bulletin of Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University*, 5(148), 16–22. {in Ukrainian}

3. Chernysh, V., Rubtsova, S., Nykonenko, N., Matkovska, N., & Melnyk, K. (2023). Rationale for a conceptual model of teaching English for special purposes. *Journal of Language Teaching and Research*, 14(4), 893-902. {in English}
4. Rubtsova, S.V. (2021). Linguistic competence as an important component of teaching active methods in reading. *International Journal of Innovative Technologies in Social Science*, (1), 29.
5. Ryzhakova, G., Chupryna, Iu., & Prykhodko, D. (2022). Development and implementation of innovative technologies in the training of managers (specialty 073 Management) by institutions of higher education. *Středoevropský věstník pro vědu a výzkum*, (9). ISSN: 2336-3630 (online). Praha. {in English}
6. Krychevska, Yu.V., Shpakov, A.V., & Ryzhakova, G.M. (2024). Process-oriented administration of the lifecycle of development projects in the context of digital transformation of construction enterprises. *Spatial Development*, (10), 626-640. {in Ukrainian}
7. Fesun, A.S., Konchakivskyi, O.I., Stepaniuk, R.B., Ryzhakova, G.M., & Fedorova, Ya.Yu. (2024). Conceptual and analytical aspects of ensuring business sustainability in the multi-project environment of construction development. *Construction Production*, (77), 58-66. {in Ukrainian}
8. Biloshchytskyi, A., Kuchansky, A., Biloshchytska, S., Andrashko, Y., Toxanov, S., & Faizullin, A. (2022). Information-analytical system for evaluating the scientific performance of structural units of universities and research institutes based on the approach of constructing complex integral evaluation. *Scientific Journal of Astana IT University*, (11). {in English}
9. Ryzhakova, G.M. (2011). Impact of factors on the sales volume of products (works, services) of small enterprises in education. *Economy and State*, (1), 68-70. {in Ukrainian}
10. Ryzhakova, G.M. (2012). Methodological aspects of forming the intellectual component of labor potential in the genesis of a socially-oriented economy. *Effective Economy*, (6). {in Ukrainian}
11. Rubtsova, S.V. (2016). Peculiarities of linguistic education in the modern world. *Urban Planning and Spatial Planning*, (60), 297-303. {in Ukrainian}
12. Rubtsova, S.V. (2019). Prerequisites for selecting English-language professional texts for teaching reading to future engineers in construction and civil engineering. *Bulletin of Kyiv National Linguistic University. Series: Pedagogy and Psychology*, (31), 61-70. {in Ukrainian}
13. Omelyanenko, O.P., & Zinchenko, M.M. (2016). History of economics and economic thought as a cognitive component of bachelor's training at KNUCA. *Ways to improve the efficiency of construction in the conditions of market relations formation*, (34), 131-139. {in Ukrainian}